

МАГАТЕ: нові форми
співпраці

Поводження з РМ

На невизначеній ОРБІТІ

НОВИНИ ЧАЕС

14 серпня 2020 | №15 (1485)

Офіційна газета ДСП «Чорнобильська АЕС»

Установка для ОЧИЩЕННЯ МЕТАЛУ

ГОТОВА
ДО
ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Установка для очищення металу готова до експлуатації

У машинному залі Чорнобильської АЕС розпочався етап дослідно-промислової експлуатації установки абразивно-струменевого очищення металу.

Фактично, установка є комплексом спеціалізованого устаткування, призначеного для очищення поверхонь демонтованого обладнання струменем стисненого повітря і сталевого дробу.

«Система — це такий бокс, що розділений на чисту та брудну зони (до і після дезактивації відповідно), де фрагменти піддаються дробоструменевому очищенню шляхом подачі повітря та дробу під великим тиском. Цим знімається верхній шар і матеріал очищується від радіоактивного забруднення», — прокоментував роботу установки начальник цеху зняття з експлуатації Олександр Тітарчук.

На сьогодні це сучасніша технологія, ніж піскоструменеве очищення. На відміну від піскоструменевої дезактивації, в основі процесу лежить готовий продукт — металевий дріб, який не вимагає особливого температурного режиму

(підігріву), а також такий спосіб значно мінімізує вторинні радіоактивні відходи під час дезактивації.

Цей комплекс буде використовуватися для очищення демонтованого обладнання та металоконструкцій, які мо-

жуть бути повторно використані для ремонтних і будівельних робіт на промайданчику ЧАЕС і об'єкта «Укриття».

Введення в експлуатацію даної установки дозволяє, насамперед, послідовно знижувати ступінь радіаційної небезпеки об'єктів, розташованих на промайданчику ЧАЕС і об'єкта «Укриття», а також дозволить навантаження на персонал при виконанні робіт із зняття з експлуатації ЧАЕС. Окрім того, завдяки застосуванню установки очікується зменшення обсягів радіоактивних відходів, що утворюються в процесі зняття ЧАЕС з експлуатації, і, відповідно, зменшення витрат на поводження (зберігання, переробка, захоронення) з ними.

Закупівля даної установки була виконана в грудні 2019 року в рамках створення на ДСП ЧАЕС інфраструктури для поводження з радіоактивно забрудненим устаткуванням.

Роботи з монтажу виконано персоналом цеху зняття з експлуатації під керівництвом фахівців ТОВ «Павалекс-Україна».

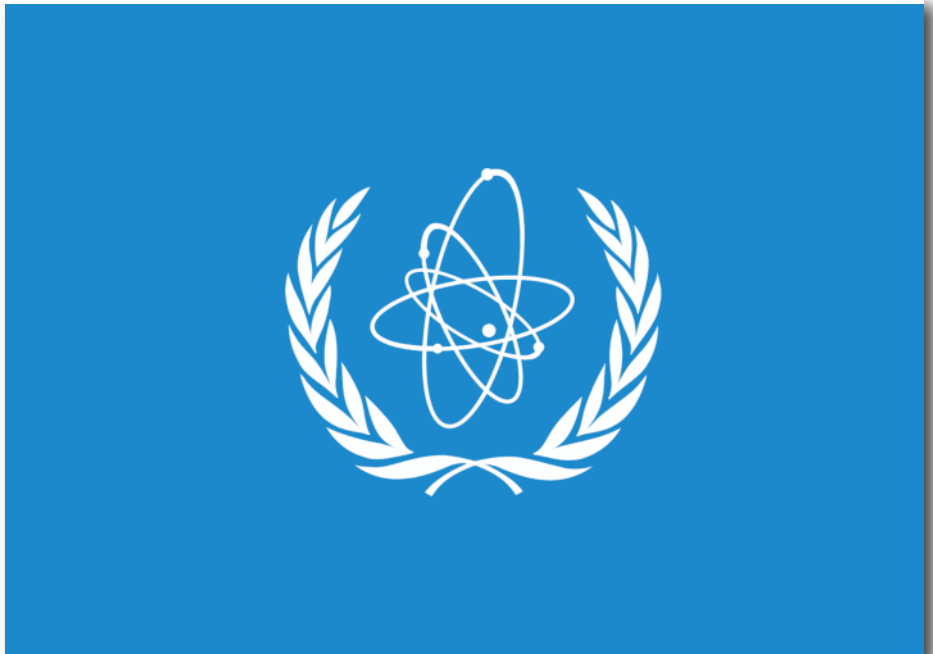
Нові умови - нові форми співпраці

Розпочинається реалізація нового проєкту технічного співробітництва МАГАТЕ UKR9040 «Надання підтримки українським підприємствам, які відповідають за виведення з експлуатації ЧАЕС, поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим ядерним паливом і проведення радіоекологічного моніторингу».

10-14 серпня 2020 відбулося декілька засідань стартової наради за проєктом. З огляду на світову пандемію коронавірусу, захід проводився он-лайн, в новій - віртуальній - формі обговорення. В нараді взяли участь представники ДІЯРУ, ДАЗВ, ДСП ЧАЕС, ДСП «Екоцентр», ДСП ЦППРВ, ДСП «Об'єднання «Радон» та технічні офіцери МАГАТЕ.

Головною метою заходу було обговорення плану роботи за проєктом на 2020-2021 роки, сам проєкт розрахований на 4 роки — до 2023 року включно.

В рамках он-лайн наради керівництво ЧАЕС висловило подяку МАГАТЕ за важливу допомогу, яка була надана Україні в рамках попереднього проєкту UKR9038 у 2018-2019 роках, та проінформувало представників МАГАТЕ про поточний стан робіт на майданчику

станції за ключовими напрямками.

Стосовно нового циклу співробітництва ЧАЕС очікує продовження експертної підтримки МАГАТЕ у виконанні робіт із зняття з експлуатації та поводження з радіоактивними матеріалами, зокрема, щодо оптимізації діяльності установок, введених в експлуатацію – заводу з переробки рідких РАВ, установки звільнення від регулюючого кон-

тролю, яка буде введена в експлуатацію найближчим часом.

Також продовжаться роботи, розпочаті в попередньому проєкті, щодо характеристики РАВ, поводження з проблемними відходами ЧАЕС, графітом та іншими матеріалами, які утворились під час експлуатації та утворюються при виконанні робіт із зняття з експлуатації.

ЧАЕС відвідав перший заступник міністра захисту довкілля та природних ресурсів

14 серпня майданчик Чорнобильської АЕС відвідав Перший заступник Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Богдан Боруховський.

Відвідування відбулося у рамках ознайомчого візиту у зону відчуження, одним із завдань якого була перевірка готовності СВЯП-2 до гарячих випробувань, які заплановані на вересень цього року.

На промисловому майданчику пан Боруховський оглянув інфраструктуру для зберігання та перевезення відпрацьованого ядерного палива ЧАЕС: старе та нове схо-

вища відпрацьованого ядерного палива, залізничну колію, що їх сполучає, а також ознайомився з умовами перевезення і способами забезпечення безпеки.

За період генерації електроенергії, з 1977 по 2000 роки, на станції накопичилося понад 21 000 тепловидільних збірок, які зараз зберігаються у сховищі відпрацьованого ядерного палива «мокрого» типу (далі: СВЯП-1).

СВЯП-1 не розраховане на довготривале зберігання палива і термін його експлуатації обмежений до 2028 року, відтак усі відпрацьовані тепловидільні збірки будуть переміщені в новозбудоване проміжне сховище відпрацьованого ядерного палива «сухого» типу (далі: СВЯП-2).

«Мене дуже вразили люди, які тут [на майданчику ЧАЕС — ред.] працюють. Люди цим живуть, це видно з їх енерге-

тики, професіоналізму та того, як вони розповідають про свої творіння», — підсумував візит перший заступник міністра. Окрім вищезгаданих об'єктів пан Бору-

ховський побував на заводі з переробки рідких радіоактивних відходів, а також у просторі під аркою нового безпечного конфайнменту.

ЗОНА

«Звуки Чорнобиля» об'єднують

Державне агентство України з управління зоною відчуження підтримує музичний проєкт «Звуки Чорнобиля», у рамках якого цього року заплановано випуск тематичного альбому сучасної музики. Окрім міжнародних, до написання композицій долучаться шість українських музикантів, а режисери створять відеокліпи до композицій.

До альбому також увійдуть композиції Dub FX, кращого бітбоксера світу, який минулого року відвідав зону відчуження та створив трек зі «Звуків Чорнобиля» і композиція номінанта на премію Grammy Крістофа Етьє.

Унікальне звучання майбутнім творам альбому надасть аудіобібліотека «Звуки Чорнобиля» — колекція звуків, які музиканти будуть використовувати у своїх композиціях для надання їм неповторної атмосфери зони відчуження. Серед них: тріскання дозиметра, скрип колеса огляду, шум Рудого лісу, відлуння, гуркіт течії, технічні звуки Чорнобильської АЕС, які були записані митцями проєкту ARTEFACT ще у 2018 році. Їх використання об'єднає всі композиції музикантів у тематичний альбом.

За словами творчого куратора проєкту

Валерія Коршунова, «Звуки Чорнобиля» — це сучасне переосмислення катастрофи музикантами, які у кожному треку будуть по-різному розповідати історії зони відчуження. Використання зафіксованих звуків наповнить музику унікальною атмосферою, а відвідування зони дозволить музиканту знайти натхнення для створення нових композицій.

Першим анонсованим українським артистом проєкту стала співачка Стасік (Анастасія Шевченко) — медик-стрілець на фронті, художниця-акціоністка у творчості. Відвідавши зону відчуження, співачка наразі працює над написанням композиції.

Проект реалізується Лавіна Концерт за підтримки Українського культурного фонду та сприяння Державного агентства України з управління зоною відчуження.

Відділ інтегрованого поводження з РМ. Липень

Відділом інтегрованого поводження з радіоактивними матеріалами в липні 2020 року в частині дотримання вимог норм, правил і стандартів з ядерної безпеки, обліку та контролю ядерних матеріалів і реалізації гарантій МАГАТЕ на ДСП «Чорнобильська АЕС» виконувалися поточні та планові роботи.

Забезпечення ядерної безпеки, облік та контроль ядерних матеріалів і реалізація гарантій МАГАТЕ. Ядерна безпека

Під час зберігання відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) у сховищі відпрацьованого ядерного палива «мокрого» типу (СВЯП-1) персоналом відділу забезпечувався контроль за розташуванням відпрацьованих тепловиділяючих збірок (ВТВЗ) у басейнах витримки.

При регламентних умовах зберігання ВЯП забезпечується неперевикнення значення ефективного коефіцієнту розмноження нейтронів - 0,95 за умов нормальної експлуатації та при проектних аваріях. Протягом звітнього періоду порушень та зауважень з питань ядерної безпеки не виявлено.

В рамках виконання задач із забезпечення гарантій МАГАТЕ в липні виконувались обходи та огляди устаткування МАГАТЕ з метою визначення цілісності та невтручання в системи збереження та спостереження МАГАТЕ в приміщеннях СВЯП-1 і об'єкті «Укриття».

При обходах обладнання МАГАТЕ для з'ясування розміщення, зовнішнього вигляду систем (цілісності), спрямованості відеокамер на необхідний сектор огляду, наявності додаткового освітлення штатними прожекторами систем МАГАТЕ зауважень не виявлено.

В рамках виконання «Угоди між Україною та МАГАТЕ про застосування гарантій у зв'язку з Договором про нерозповсюдження ядерної зброї» на ДСП «Чорнобильська АЕС» в липні 2020 року фахівцями МАГАТЕ було проведено технічний візит МАГАТЕ на установках RKCS (СВЯП1) та RKCY (СВЯП-2, УПВПЗ).

В ході технічного візиту були виконані роботи з обслуговування систем моніторингу МАГАТЕ, встановлених на даних установках.

На час проведення технічного візиту МАГАТЕ персоналом групи обліку та контролю ядерних матеріалів ВІП РМ була забезпечена належна інженерно-технічна підтримка фахівцями МАГАТЕ на майданчику ДСП ЧАЕС.

Заплановані роботи фахівцями МАГАТЕ виконані в повному обсязі. За результатами технічного візиту зауважень немає.

Забезпечення обліку та контролю ядерних матеріалів на ЧАЕС

З метою підтримання у належному стані і удосконалення інфраструктури забезпечення безперервності обліку та контролю ядерних матеріалів в зонах балансу матеріалу ДСП ЧАЕС персоналом групи обліку та контролю ядерних матеріалів відділу інтегрованого поводження з радіоактивними матеріалами проводились роботи з обліку ЯМ.

В рамках підготовки до «гарячих» випробувань СВЯП-2, з метою виконання перевірки працездатності системи обліку та контролю ядерних матеріалів, персоналом ВІП РМ та ЦТАВ відпрацьовувалася взаємодія зі зняття відеоінформації з сервера системи відеоспостереження за технологічними процесами СВЯП-2 відповідно до «Інструкції по поиску и экспорту видеозаписей системы видеонаблюдения за технологическими процессами ХОЯТ-2».

ЗАЯВА ПРО НАМІРИ

щодо робочого проекту «Будівництво комплексу інженерно-технічних засобів системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива із СВЯП-1 до СВЯП-2 на ДСП «Чорнобильська АЕС»

Інвестор

Державне агентство України з управління зоною відчуження (ДАЗВ).
(кошти Держбюджету).

Замовник

Державне спеціалізоване підприємство «Чорнобильська АЕС» (ДСП «Чорнобильська АЕС»)

Поштова і електронна адреса:

07101, Київська обл., м. Славутич, а/я 11. E-mail: office@chnpp.gov.ua

Місце розташування майданчика (об'єкта)

Київська область, Іванківський район, територія 30іЗБ(О)В, промисловий майданчик ДСП «Чорнобильська АЕС», від сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-1) до сухого сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2).

Характеристика діяльності (об'єкта)

Передбачається створення системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива з СВЯП-1 до СВЯП-2.

Технічні і технологічні дані

Обладнанню комплексом інженерно-технічних засобів системи фізичного захисту (КІТЗ СФЗ) будуть підлягати: диспетчерський пункт контролю транспортування в існуючій будівлі №31 та спеціальна залізнична платформа для перевезення відпрацьованого ядерного палива.

До КІТЗ СФЗ будуть входити: технічні засоби КІТЗ, програмне забезпечення КІТЗ, диспетчерський пункт контролю транспортування, підсистема зв'язку, засоби телевізійного спостереження і оцінки сигналів тривоги, засоби контролю та управління доступом.

Термін експлуатації

Термін експлуатації - 30 років.

При будівництві та експлуатації - від існуючих систем.

Соціально-економічна необхідність планової діяльності

Комплекс інженерно-технічних заходів системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива буде виконувати функції управління, виявлення вторгнення та контролю і визначення місцерозташування об'єкту перевезення в режимі реального часу.

Потреба в ресурсах при будівництві та експлуатації

Земельні ресурси

Відведення додаткових земельних ділянок не потрібно.

Сировинні ресурси

Відсутні.

Енергетичні ресурси (паливо, електроенергія, тепло)

Водні ресурси

При будівництві та експлуатації - від існуючих систем.

Трудові ресурси

При будівництві - персонал підрядних організацій, визначених за результатами торгів. При експлуатації - існуючий персонал ДСП «Чорнобильська АЕС».

Транспортне забезпечення (при будівництві й експлуатації)

При будівництві — транспорт підрядника. При експлуатації — відсутнє.

Екологічні та інші обмеження планованої діяльності за варіантами

Відсутні.

Необхідна еколого-інженерна підготовка і захист території за варіантами

Не потребується.

Можливі впливи планової діяльності (при будівництві та експлуатації) на навколишнє середовище:

клімат і мікроклімат — вплив відсутній;

повітряне середовище — не перевищує існуючого;

геологічне середовище — вплив відсутній;

водне середовище — вплив відсутній; ґрунти вплив відсутній;

рослинний і тваринний світ, заподієнні об'єкти — вплив відсутній;

навколишнє соціальне середовище (населення) — вплив відсутній;

навколишнє техногенне середовище — радіаційний, без перевищення нормативних граничних доз.

Обсяг виконання ОВНС

Матеріали ОВНС розробляються у скороченому обсязі в складі тома «Організація будівництва» згідно з вимогами ДБН А.3.1-5:2016 «Організація будівельного виробництва», оскільки об'єкт, що проектується, не належить до об'єктів підвищеної небезпеки згідно з Законом України «Про об'єкти підвищеної небезпеки» від 18.01.2001 № 2245-III (із змінами).

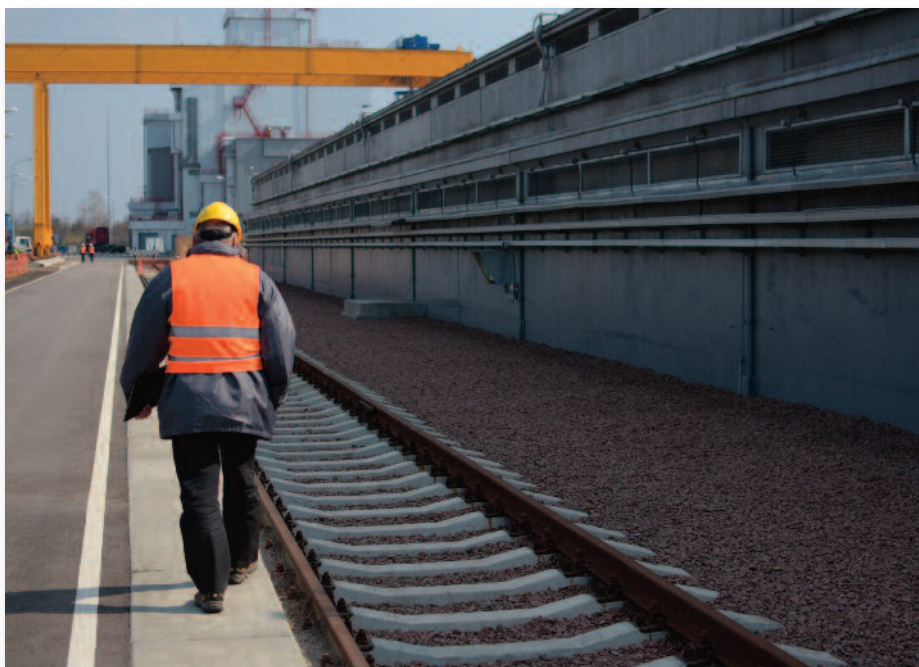
При виконанні ОВНС проводиться оцінка лише додаткового впливу (у разі наявності) на навколишнє середовище під час будівництва.

Участь громадськості

З метою інформування громадськості відносно планованої діяльності передбачено наступні заходи:

- опублікування Заяви про наміри;
- опублікування Заяви про екологічні наслідки планованої діяльності;
- підтримка в актуальному стані інформації щодо даного проекту на веб-сайті ДСП «Чорнобильська АЕС»: <http://www.chnpp.gov.ua>.

ЗАЯВА ПРО ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ДІЯЛЬНОСТІ щодо робочого проекту «Будівництво комплексу інженерно-технічних засобів системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива із СВЯП-1 до СВЯП-2 на ДСП «Чорнобильська АЕС»

Дані про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

З метою виконання зобов'язань ДСП ЧАЕС зі створення зовнішньої інфраструктури для сухого сховища відпрацьованого ядерного палива (СВЯП-2),

у відповідності з контрактом № ChNPP C-2/10/062 від 17.09.2007 між ДСП ЧАЕС і компанією «Holtec International») виконується створення системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива з СВЯП-1 до СВЯП-2.

Комплекс інженерно-технічних заходів системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива буде виконувати функції управління, виявлення вторгнення та контролю і визначення місцезнаходження об'єкту перевезення в режимі реального часу.

Обладнанню комплексом інженерно-технічних засобів системи фізичного захисту (КІТЗ СФЗ) будуть підлягати: диспетчерський пункт контролю транспортування в існуючій будівлі №31 та спеціальна залізнична платформа для перевезення відпрацьованого ядерного палива.

До КІТЗ СФЗ будуть входити: технічні засоби КІТЗ, програмне забезпечення КІТЗ, диспетчерський пункт контролю транспортування, підсистема зв'язку, засоби телевізійного спостереження і оцінки сигналів тривоги, засоби контролю та управління доступом.

Суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій

Після реалізації планованої діяльності суттєві фактори, що впливають чи можуть впливати на стан навколишнього природного середовища з урахуванням можливості виникнення надзвичайних екологічних ситуацій, відсутні.

Кількісні і якісні показники оцінки рівнів екологічного ризику й безпеки для життєдіяльності населення експлуатації систем протипожежного захисту, а також заходи, що гарантують здійснення експлуатації відповідно до екологічним стандартам і нормативам

Після реалізації планованої діяльності не передбачається теплових забруднень, випарів. Планована діяльність не впливає на інтенсивність інсоляції, на температуру, швидкість вітру, вологість, атмосферні інверсії, тривалість туманів та інші кліматичні характеристики.

Після реалізації планованої діяльності не передбачається викидів нерадіоактивних забруднюючих речовин.

Шумовий вплив планованої діяльності при експлуатації не виходить за межі будівлі, знаходиться в межах промислового майданчика і не впливатиме на формування подальшого звукового поля.

Безпосереднього впливу на геологічне середовище не передбачається на жодному з етапів планованої діяльності, при будь-яких умовах експлуатації.

При реалізації планованої діяльності відсутні скиди безпосередньо у водне середовище. Водовідведення передбачається у існуючі системи. Безпосереднього впливу на водні об'єкти не передбачається на жодному етапі планованої діяльності, при будь-яких умовах експлуатації. Безпосереднього

впливу на ґрунти не передбачається на жодному з етапів планованої діяльності, при будь-яких умовах експлуатації. При реалізації планованої діяльності не передбачається вплив на рослинний і тваринний світ та заповідні об'єкти.

З огляду на досить велику віддаленість об'єкта від територій з нормованим рівнем якості середовища проживання, його експлуатація не призведе до перевищення санітарно-гігієнічних нормативів і не матиме негативних соціальних наслідків.

Перелік залишкових впливів

Аналіз, виконаний в розділі ОВНС тома «Організація будівництва» робочого проекту «Будівництво комплексу інженерно-технічних засобів системи фізичного захисту при перевезенні відпрацьованого ядерного палива з СВЯП-1 до СВЯП-2 на ДСП «Чорнобильська АЕС», підтверджують, що після реалізації планованої діяльності додаткового впливу на навколишнє середовище, по відношенню до існуючого стану, не відбудеться.

Передбачені проектом заходи забезпечать прийнятний рівень залишкових впливів на всі об'єкти навколишнього середовища.

Вжиті заходи щодо інформування громадськості

про плановану діяльність, мету і шляхи її здійснення

З метою інформування громадськості відносно запланованої діяльності передбачено наступні заходи:

- підготовка та опублікування Заяви про наміри;
- підтримка в актуальному стані інформації щодо даного проекту на веб-сайті ДСП «Чорнобильська АЕС» (www.chnpp.gov.ua).

Зобов'язання замовника щодо здійснення проектних рішень відповідно до норм і правил охорони навколишнього середовища і вимог екологічної безпеки на всіх етапах будівництва та експлуатації об'єкта планованої діяльності

Експлуатуюча організація ДСП «Чорнобильська АЕС» забезпечить:

- безпечну експлуатацію відповідно до діючих в Україні нормативних документів, інструкцій з експлуатації, технологічних регламентів;
- відповідну структуру керування, кваліфікацію обслуговуючого персоналу;
- постійний контроль у процесі експлуатації за всією діяльністю по забезпеченню екологічних вимог.

На невизначеній Орбіті

На сьогодні містами-привидами нікого вже здивувати не можна. Людство постійно мігрує через технологічний прогрес, закінчення природних ресурсів та багато інших факторів. І з кожним роком кількість таких населених пунктів збільшується.

Аварія на Чорнобильській АЕС 1986 року стала причиною введення мораторію на будівництво нових блоків АЕС по всьому СРСР і Україна не була виключенням. Так, на ранніх стадіях були замороженні Одеська та Харківська атомні станції теплопостачання, Щолкінська АЕС в Криму (перший блок був у готовності понад 90 відсотків), третя черга на Чорнобильській АЕС, а також Чигиринська (а згодом — Черкаська) АЕС з її містом-супутником Орбітою, про яке сьогодні і піде мова.

Старт і вихід на «орбіту»

Серед густого хвойного лісу, на окраїні живописної Черкащини загубилося маленьке селище Орбіта. При чому загубилося в прямому сенсі цього слова — його можна знайти не на всіх мапах.

Сорок п'ять років тому ЦК Компартії погодив план будівництва нової електростанції на березі Дніпра недалеко від села Вітове. Планувалося побудувати найпотужнішу теплову електро-

станцію в Європі — 4,8 гігавата, потім проект змінили та зменшили потужність до 3,6 гігават, одночасно змінивши і профіль самої електростанції — з теплової на атомну.

В основному теплові електростанції будували або біля магістральних трубопроводів, як у випадку з газовими або мазутними ТЕС, або біля різних рудників, тобто максимально вигідно з точки зору логістики палива. Але з початком паливної кризи в Європі від ідеї будівництва електростанції на твердому паливі відмовились. Це і стало

причиною перепроєктування майбутньої на той час ТЕС в АЕС.

Для комфортного розміщення будівельників почали зводити селище, яке на початку складалося з дев'ятиповерхової «малосімейки» біля підстанції «Орбіта», яка і дала назву населеному пункту.

Як і у випадку з Прип'яттю, місто вважалось перспективним, з розвиненою інфраструктурою (школи, дитячі садки, культурні та спортивні споруди) та запланованою чисельністю 20 тисяч осіб. Біля селища побудували котельню, універмаг, клуб, провели газ та електроенергію і поступово початкова чисельність тоді ще селища будівельників зростає до 2000 осіб. Вона і стала піковою за весь час існування.

Питання доцільності існування містечка як такого вперше виникло в середині 80-х років. Орбіта, в яку приїздили, щоб швидше отримати житло, вже перестала бути основним етапом будівництва, та і місце постійного проживання людей потрібно було розташувати в так званій санітарній зоні в радіусі 10 кілометрів навколо майбутньої АЕС — в мікрорайоні Новий Чигирин або Енергетик, який в свою чергу повинен був з'єднати нове місто та старе.

Він зараз теж в дуже поганому стані — кілька дев'ятиповерхівок відрізані від міста, дахи будівель протікають, а ліфти не працюють вже майже 20 років.

Закладка самого масиву була приурочена до чергової річниці «вождя світового пролетаріату» — Володимира Леніна, 22 квітня 1986 року. Але через чотири дні світ здригнувся від аварії на Чорнобильській АЕС.

108 мільйонів радянських рублів, але жодного об'єкту так і не було збудовано.

Населення з часом почало нервувати, а після розпаду СРСР невпевненість людей істотно збільшилась, що спричинило початок відтоку людей з містечка.

В 2000 році було прийнято рішення остаточної консервації всіх будівель-

Дітей 11 чоловік, їздять в три школи. У Вітовому — «дев'ятирічна»; в Чигирині — школа №3, 10-11 класи. І деякі в Стецівку їздять, тому що в Стецівці батьки-бабусі-дідусі. Троє до Стецівки їздять», — розповідає вчителька Таїсія Василівна Собко.

У двох п'ятиповерхівках мешкає 160 людей. Із 200 квартир заселені 80. Про залишки колишнього містечка нагадують руїни недобудованих будівель та височенна вентиляційна труба.

На початку 2000 років зупинили і котельню, яка подавала тепло не тільки до самої Орбіти, але й до Нового Чигирина і навіть до старого міста, але пізніше за кошти агропромислового концерну «Нібулон» було проведено газ.

Транспортне сполучення являє собою єдину маршрутку, яка за графіком курсує з Орбіти до Чигирина і назад.

В містечку проживають в основному пенсіонери — корінні жителі. Одним з таких є Ігор Романенко. «Пенсіонерам особливі розваги не потрібні, а молодь може поїхати в Чигирин, Черкаси. Практично у всіх молодих людей є автомобілі. Ні, мені не страшно жити у лісі самому. Я — колишній мисливець», — каже пан Романенко.

Центральна частина міста ніби застрягла між минулим та майбутнім,

Напружений період

Спочатку протестного впливу населення селища не відчувало, однак згодом місцеві люди та культурні активісти, налякані подіями на ЧАЕС, почали організовувати акції протесту під гаслом «Не дамо побудувати атомного монстра біля козацької столиці!». Будівництво, не зважаючи на різні кадрові та інші проблеми, ще за інерцією продовжувалося до кінця 80-х років, а саму Чигиринську електростанцію знову вирішували перепроєктувати у паро-газову.

Проектувальники аргументували вибір нової концепції більш високим КПД (до 80%), тому під потреби нового проекту потужністю 2-3 гігавата виділили ділянку в 200 гектарів.

Поряд з електростанцією планувалося розташувати теплиці для вирощування різних агрокультур. Але одночасно гостро стояло фінансове питання, бо на весь процес виділили вже

них процесів, одночасно з цим і почалося «ущільнення» житлового фонду. По мірі того, як виїжджали люди, сама дев'ятиповерхівка була «ущільнена» до чотирьох поверхів.

“

У двох п'ятиповерхівках мешкає 160 людей. Із 200 квартир заселені 80.

”

Поступовий схід з «орбіти»

Орбіта так і не стала містом. Наразі це просто вулиця, яка відноситься до Радівської сільської ради.

«Я вчитель, заступник з виховної роботи, можу розказати по школі. Діти їдуть наразі тільки з цієї вулиці — ми зараз стали «вулиця Орбіта». Село Вітове, вулиця Орбіта.

але жителі намагаються підтримувати чистоту та порядок. В домішках нема ніяких домофонів. Закінута ж частина приваблює різних «сталкерів» — любителів індустриального туризму, а також журналістів різних видань.

В колишньому гуртожитку ще можна знайти рештки інтер'єрів, плитки у санітарних вузлах, оздоблення на стінах, підлогах та сходах. Звичайно ж, час та обставини ніщо не щадить, тому все, що можна було демонтувати (мета-

ЦІКАВО

ліві перила, комунікації, елементи оздоблення) було демонтовано.

До села Рацеве майже три кілометри, аптеки в Орбіті нема, тому мешканцям доводиться або добиратися пішки, або передавати гроші через друзів або знайомих, що прямують у Чигирин.

Частина жителів, хто ще працездатний, їздять на роботу на «Нібулон», але, звісно, з кожним роком таких стає все менше. Зі слів регіональної влади, було кілька проектів для відновлення життя в Орбіті, але всі вони згодом були закриті за недоцільністю. Ціни

на енергоносії також ростуть, тому наразі знову над електро- та теплопостачанням стоїть великий знак питання.

І, попри всі негаразди, ті, хто стояв у витоків Орбіті, залишаються з нею, зберігаючи разом із залишками містечка свої спогади, мрії та найголовніше — душевне тепло. І дуже засмучуються, коли хтось кличе Орбіту «містом-привидом».

«То «покинуте місто», то ще якось кличуть, і люди дуже ображаються. Якщо б агітували — приїздіть до нас, дивіться, як тут гарно. Тут же неподалік

Дніпро, влітку ми всі на Дніпрі. Дуже гарний ліс, море грибів» — ділиться думками Таїсія Собко.

І посмішки місцевих, їх любов до рідних місць — це те, що до сих пір підтримує життя в Орбіті і надає таку необхідну, хоч і хитку надію на подальше майбутнє.

У статті використано інформацію з видань [Новое Время](#), [ВВС Україна](#), а також з [блога Максима Міровіча](#).

Фото: [Максим Міровіч](#).

COVID-19

У ВООЗ очікують значну тривалість пандемії COVID-19

Комітет ВООЗ з надзвичайних ситуацій зазначив очікувану тривалість пандемії COVID-19 і закликав до національних, регіональних і глобальних зусиль з протидії коронавірусу.

"Комітет зазначив "очікуваний затяж-

ний характер" (пандемії - ІФ), наголосивши на важливості продовження протиепідемічних заходів на місцевому, національному, регіональному і глобальному рівнях", - йдеться в заяві комітету ВООЗ з надзвичайних ситуацій.

Зазначається, що в комітеті одноголосно погодилися з тим, що пандемія як і раніше являє собою надзвичайну ситуацію в сфері суспільної охорони здоров'я, що має міжнародне значення.

Зокрема, він (комітет - ІФ) закликав ВООЗ надати детальне, прагматичне керівництво щодо критеріїв відповідних дій з реагування на COVID-19 для зниження ризику втрати від реагування в контексті соціально-економічного тиску.

Також комітет закликав ВООЗ прискорити дослідження критичних чинників нового коронавірусу, які залишаються невідомими, і поліпшити розуміння епідеміології та серйозності COVID-19, включно з його довгостроковими наслідками для здоров'я.

Нагадаємо, станом на 14 серпня в Україні 87 872 інфікованих, одужало 46 797 померло 2011.

В світі з початку пандемії захворіли понад 21 млн людей, одужало майже 14 млн., померло більше 757 тис. Низка країн світу протягом серпня значно посилили карантинні заходи.

За матеріалами інтернету

Ukraine **NOW** **ua**

Газета: «Новини ЧАЕС»

Засновник: ДСП «Чорнобильська АЕС»

Газету засновано у 1995 році. Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Кі №830 від 11 листопада 2004 року.

Рукописи, надані в редакцію, не редагуються й не рецензуються. Редакційна колегія може не поділяти точку зору авторів публікацій

Відповідальний за випуск: Віталій Медвідь.
Над номером працювали: Майя Руденко, Владислав Курочкін, Дмитро Корчак

+380 4593 431 02 / m.rudenko@chnpp.gov.ua